Tofin

El **tofin** (o **tofingbe**, o **gbe, tofin**) és una llengua gbe que parlen els tofins del sud-est del departament Atlantique de Benín.[1][2] El seu codi ISO 639-3 és **tfi** i el seu codi al glottolog és **tofi1235**.[3]

Tofin	
Altres noms	*Gbe, Tofin*, *Tofi*, *Tofingbe*
Tipus	llengua i llengua viva
Parlants	
66.000 (ethnologue)[1] 91.000 (joshuaproject)[2] principalment a sud-est del departament Atlantique	
Parlat a	Benín
Autòcton de	Atlantique i Ouémé
Classificació lingüística	
Níger-Congo Atlantic-Congo Volta-Congo Benue-Congo Llengües kwa Llengües kwa orientals Llengües gbes **Tofin**	
Codis	
ISO 639-3	tfi (http://www-01.sil.org/iso639-3/documentation.asp?id=tfi)
SIL	tfi
Glottolog	tofi1235 (http://glottolog.org/resource/languoid/id/tofi1235)
Ethnologue.com	tfi (http://www.ethnologue.com/language/tfi)
IETF	tfi

Contingut

Població, territori i pobles veïns

El 2006 hi havia 66.000 tofins[1] (segons el joshuaproject n'hi ha 91.000[2]).

El seu territori està situat al municipi de Sô-Ava, al sud-est del departament Atlantique.[1] Concretament es parla als pobles de Ganvié, Sô-Ava, So-Tchanhoué, So-Zounko, Ahome-Gblen i Ahome-Lokpo. També es parla als pobles d'Ahouansoli-Agué, d'Ahounasoli-Toweta i Jesuko de Cotonou al departament de Littoral.

Segons el mapa lingüístic de Benín de l'ethnologue el territori tofin està situat al nord del llac Nokoué pocs quilòmetres a l'oest de Porto Novo. Té com a veïns els ayizos a l'oest, els wemes al nord i nord-est i els guns a l'est.[4]

Família lingüística i relació amb altres llengües

El defi és una llengua kwa, família lingüística que forma part de les llengües Benué-Congo. Concretament, segons l'ethnologue, forma part del grup lingüístic de les llengües gbes.[5] Segons l'ethnologue, hi ha 21 llengües gbe: l'Aguna, l'ewe, el gbe, ci, el xwla oriental, el gbesi, el kotafon, el saxwe, el waci, el xwela occidental, el xwela, el kpessi, sis llengües aja (aja, ayizo, defi, **tofin**, weme i gun), dues llengües fons (fon i

gbe, maxi) i la llengua gen, considerada l'única llengua mina.[5] Segons el glottolog, és una de les llengües gbes orientals juntament amb el gbe, gbesi; l'ayizo; el gbe, xwla oriental; el fon; el gbe, ci; el gun; el kotafon; el gbe, maxi; el saxwe; el tofin; el weme; el xwla occidental; el wudu i el gbe, xwela.[3]

El tofin es té el lèxic al del gun (88%), del fon (87%), el xwla oriental (82%), l'ayizo (75%) i el gen (66%).[1]

Sociolingüística, estatus i ús de la llengua

El tofin és una llengua vigorosa (EGIDS 6a): Tot i que no està estandarditzada és utilitzada per persones de totes les generacions tant a la llar com en l'àmbit social en tots els dominis i la seva situació és sostenible.[6] Els tofins també parlen el fon, el gun i el francès.[1]

Bibliografia

- Bourgoignie, Georges Edouard, 1972 : *Etno-écologie d'une collectivité régionale : les cités lacustres du Dahomey*, a: *Revue Canadienne d'Etudes Africaines*, Vol 6 No 3 (403-431)
- De Medeiros, F (éditeur), 1985 : *Peuples du Golfe du Bénin Aja-Evé*, París, Editions Karthala.
- Hounkpatin B Christophe Capo, 1982 : « Le Gbe est une langue unique », **Africa**, journal of the International African Institute; Londres.
- Commission Nationale de Linguistique du Bénin, 1982 : *Atlas et étude sociolinguistique du Bénin*, Institut de Linguistique Appliquée d'Abidjan, Universitat Nacional de Costa d'Ivori, ACCT.
- Commission Nationale de Linguistique du Bénin, 1983 : *Listes lexicales du Bénin*, Abidjan, Institut de Linguistique Appliquée, Université d'Abidjan; ACCT; 69 pàgines
- Hazoumè Marc Laurent, 1981 : *Une esquisse phonologique du "tɔfingbè", Cotonou*, *Commission Nationale de Linguistique*, Ministère de l'enseignement supérieur et de la recherche scientifique, 48 pàgines.
- Gbéto, Flavien (2004). *Tonologie synchronique du Tofingbe du village lacustre de Ganvié, dialecte Gbe du Sud-Bénin*, a: **Journal of West African Languages** 31-2., pp. 27-40.
- Kluge, Angela. 2011. *A sociolinguistic survey of the Gbe language communities of Benin and Togo: Gbe language family overview*. SIL Electronic Survey Reports 2011-012. 1-21. (http://www.language-archives.org/item/oai:sil.org:41567)
- Schoch, Gabi. 2011. *A sociolinguistic survey of the Gbe language communities of Benin and Togo, Volume 9: Tofin language area.* (SIL Electronic Survey Reports 2011-021.) SIL International. (http://www.language-archives.org/item/oai:sil.org:41577) Sociolingüísica
- *PHOIBLE. Online inventories for Tofin Gbe* (http://phoible.org/inventories/view/830) Fonologia

Referències

1. «Gbe, Tofin, a language of Benin (http://www.ethnologue.com/language/tfi)». ethnologue. [Consulta: 15 febrer 2015].
2. «Language: Gbe, tofin (http://joshuaproject.net/languages/tfi)». Joshuaproject. [Consulta: 15 febrer 2015].
3. «Language. Gbe, tofin (http://glottolog.org/resource/languoid/id/tofi1235)». glottolog. [Consulta: 15 febrer 2015].
4. «Mapa lingüístic de Benín. El gbe, tofin és el número 44 (http://www.ethnologue.com/map/BJ)». ethnologue. [Consulta: 14 febrer 2014].
5. «Gbe (http://www.ethnologue.com/subgroups/gbe)». ethnologue. [Consulta: 5 febrer 2015].

6. «Tofin Gbe in the Language Cloud (http://www.ethnologue.com/cloud/tfi)» (en anglès). ethnologue. [Consulta: 14 febrer 2015].

Enllaços externs

- Tofin a ikuska.com (http://ikuska.com/Africa/Etnologia/Pueblos/Otros/tofin.htm)